

חולין פרק ד בהמה המקשה דף עא

שעדיין הנבלה בתוך בטנו שכל טומאה שבלועה בתוך גוף אדם או חיה אינו מטמא, ולמד רבה בקל וחומר שאם דבר בלוע אינו מטמא בוודאי שדבר טהור שבלוע בתוך אדם אינו נטמא, שהרי כלי חרס סגור שיש בתוכו אדם מת מטמא את כל האהל שנמצא בו ובכל זאת אם יש בתוך כלי חרס דבר טהור ונכנס לאהל המת אינו נטמא, ולמד רבה בקל וחומר שאם דבר בלוע באדם אינו נטמא ואינו מטמא למרות שאדם נטמא בחייו קל וחומר דבר שבבלוע בבהמה שאינה נטמאת בחייה.

רבא אמר שדין טומאה בלועה וטהרה בלועה כבר כתובים במשנה, שאם אדם בלע טבעת טמאה שנגעה במת ונטהר מותר לאכול תרומה למרות שהטבעת בתוכו ולא נטמא ממנה במשא אבל אם הקיא אותה נטמא ממנה, ואם אדם בלע טבעת טהורה ונכנס לאוהל המת ונטמא ולאחר מכן נטהר נשאת הטבעת טהורה כמו שנכנסה ואם הקיא אותה טהורה. והחידוש בדברי רבה הוא שגם אדם שבלע שתי טבעות אחת טהורה ואחת טמאה לא מטמאות אחת את השניה למרות שהם גלויות אחת לשניה משום שכל דבר בלוע נחשב כלא קיים.

בהמה או חיה שמתו מטמאות כנבלה שכתוב "וכי ימות מן הבהמה" ללמד על בהמה טמאה "אשר היא לכם לאכלה" ללמד על בהמה טהורה "הנגע בנבלתה יטמא עד הערב" ואמר ר' ישמעאל שהמילה 'בהמה' כוללת בתוכה גם חיות שכתוב "זאת הבהמה אשר תאכלו.. איל וצבי ויחמור" וכן המילה 'חיה' כוללת בתוכה גם בהמות שכתוב "זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה".

ר' ישמעאל אמר דבר אחד שלומדים מכל פרט בכלל זה, חיה טהורה בכלל בהמה טהורה לעניין סימנים שכשרים אם מפריסה פרסה ומעלה גרה שכתוב "מכל הבהמה.. כל מפרסת פרסה", חיה טמאה בכלל בהמה טמאה שאסור להרביע מין בשאינו מינו שכתוב "בהמתך לא תרביע כלאים", בהמה טמאה בכלל חיה טמאה שכתוב בקרבן עולה ויורד "בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה.. ונעלם ממנו והוא טמא ואשם" ובגלל כלל זה מיותרים המילים 'בהמה טמאה' להקיש למקום אחר וללמד שאין חובת קרבן אלא אם נגע בקודש או נכנס למקדש, בהמה טהורה בכלל חיה טהורה שכתוב "ויצר ה'.. כל חית השדה" ולמדו שגם בהמה נקראת 'יצירה' ולכן אם אשה מעוברת הפילה נפל בצורת חיה או בהמה צריכה לשבת ימי טומאה וטהרה כדין מפילה אדם שכתוב בו "ויצר ה' אלקים את האדם".

אדם שאכל נבלה ונטמא במגע ובמשא צריך לטבול ונהיה טהור בערב ויכול לאכול תרומה שכתוב "והאכל מנבלתה יכנס בגדיו וטמא עד הערב, והנשא את נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב", רבה למד מכך שיכול לאכול בערב תרומה למרות